

‘Zonder extra subsidies staan vers opgeleide leerlingen zo weer op straat’

Restauratie - De overheid moet de restauratiesector niet vergeten in deze coronacrisis. Die dringende oproep doet Glenn Pronk, directeur van bouw- en restauratiebedrijf Pronk Bouw. “Blijf subsidies geven. Anders hebben we straks opnieuw een tekort aan goed opgeleid personeel.”

DOOR MARIJE DE LEEUW

Terwijl de coronacrisis vele sectoren raakt, gaat het met de restauratiesector eigenlijk heel goed. Van werkuitval is nauwelijks sprake, er wordt meer vast personeel in dienst genomen en de cijfers tot nog toe zijn prachtig: het afgelopen jaar steeg de omzet met gemiddeld 20 miljoen euro.

Toch maakt de sector zich wel zorgen. Restaurateurs vrezen voor een herhaling van zetten van de vorige financiële crisis. Dat ligt nog vers in het geheugen: opdrachten liepen terug, personeel werd ontslagen en er werden nauwelijks nieuwe vakkrachten opgeleid. Daar merkt de sector nu nóg de gevolgen van: nog steeds is er een tekort aan goed geschoold personeel.

Om dat voor te zijn, doet bouwdirecteur Glenn Pronk nu een dringend beroep op de overheid: blijf investeren in de sector. “Subsidies zijn hard nodig. Als die opraken staan pas opgeleide leerlingen zó op straat.”

Het gaat toch goed met de sector, jullie hebben toch niets te klagen?

“Nou ja, voor de lange termijn zijn er wél zorgen. Nu wordt er nog veel restauratiewerk gedaan, maar als het slechter blijft gaan met de economie, houdt dit op. Als je wordt geraakt in je portemonnee, is onderhoud het eerste waar je op bezuinigt. Nog later is de staatskas leeg en wordt er helemaal niet meer geïnvesteerd. Dan vallen er naast onderhoudsklussen ook veel langdurige instandhoudingswerkzaamheden voor ons weg. Dat willen we voorkomen.”

En daarom zijn er subsidies nodig?

“Ja, we hebben uit de vorige crisis geleerd dat het enorm belangrijk is dat er genoeg subsidie wordt gegeven voor instandhouding en onderhoud. Toen is dit bijna volledig stil komen te liggen. Er was nauwelijks werk meer en goed opgeleid personeel kwam op straat te staan. Bedrijven stopten met opleiden. Daar merken we nu nog de gevolgen van.”

Worden er nu ook te weinig subsidies gegeven?

“Nee, het subsidiebeleid van deze regering is goed. Er zijn meerjarige subsidies voor onderhoud en instandhouding. Daar zit een vast beleid achter, waardoor er nu veel werk is voor de sector. Maar er komt straks weer een nieuwe regering aan, en we weten niet wat die gaat doen. Daarnaast is het van be-

Glenn Pronk, directeur van bouw- en restauratiebedrijf Pronk Bouw. Foto: Martin Mooij

Pronk Bouw

Glenn Pronk is eigenaar van Pronk Bouw, een familiebedrijf gespecialiseerd in restauratiebouw. Pronk is actief in de markt als hoofdaannemer in restauratie en als onderaannemer op het gebied van timmeren leidekkerswerk. Het bedrijf heeft 50 mensen in dienst en is gevestigd in Noord-Holland, omgeving Alkmaar.

lang dat uitsluitend gecertificeerde bedrijven subsidies krijgen.”

Is dat nu niet het geval dan?

“Nee, eigenaren van monumenten krijgen de subsidie. Zij bepalen met welk bedrijf ze aan de slag gaan, dat kan ook een niet-gecertificeerd bedrijf zijn. Er is daar wettelijk niets voor geregeld. Iedereen mag zomaar het werk doen en dat gaat ten koste van de kwaliteit. We willen dat dit aan banden wordt gelegd, want het zorgt ook voor oneerlijke concurrentie.”

Is dit een groot probleem in de sector?

“Het gebeurt helaas nog vaak genoeg dat er fouten worden gemaakt, omdat restaurateurs niet de juiste papieren hebben. Het is bijvoorbeeld van belang

dat je huizen restaureert met een bepaald soort grenen met de juiste droogteklasse. Dat weten restaurateurs zonder goede opleiding niet.”

Heeft de restauratiesector helemaal geen last van de tweede coronagolf?

“Nou, dat valt eigenlijk reuze mee. We hebben nog volle orderportefeuilles en we hebben het hartstikke druk. Het enige wat roet in het eten kan gooien, is als je personeel ziek wordt. Als ondernemer merk je dat meteen. Als iemand zich moet laten testen, kan hij of zij zo vier/vijf dagen uit de roulatie zijn. Dat kost al gauw zo'n 2500 euro. Gebeurt dat vaak, dan hou je dat als kleine ondernemer niet vol.”

Maar de sector doet toch veel binnenwerk? Komt dat niet stil te liggen?

“Tot nu toe maar heel beperkt. In het begin zijn wel wat klusjes doorgeschoven, maar dat valt reuze mee. Soms werd er simpelweg buiten geschaft.”

En materiaal? Vrezen jullie voor dichte grenzen?

“Ja, dat kan wel een probleem worden. Een uurtje geleden heb ik eindelijk glas-tegels uit Italië binnengekregen, waar ik vier maanden op heb gewacht. Daarnaast hebben de groeven in Spanje veel minder lei op voorraad. De levertijden zijn daardoor enorm lang. Voor projecten die in februari starten, moet ik nu al bestellen. Als de grenzen in een tweede golf opnieuw dichtgaan, kan dat een probleem worden. Maar ik verwacht niet dat we zo snel wéér in een lockdown terechtkomen.”

Vanaf wanneer verwacht u dan echte problemen in de sector?

“Tot zeker 2021 zal het allemaal nog wel goed gaan, we zijn nu al bezig met werk voor in dat jaar. Maar daarna... Het is afwachten. Dit jaar haalt Pronk Bouw nog een goede omzet, van zo'n 15 miljoen, ongeveer hetzelfde als vorig jaar. Volgend jaar zullen we wel zien.”